

Broj i struktura poslovnih subjekata u stranom vlasništvu u Crnoj Gori 2019. godina

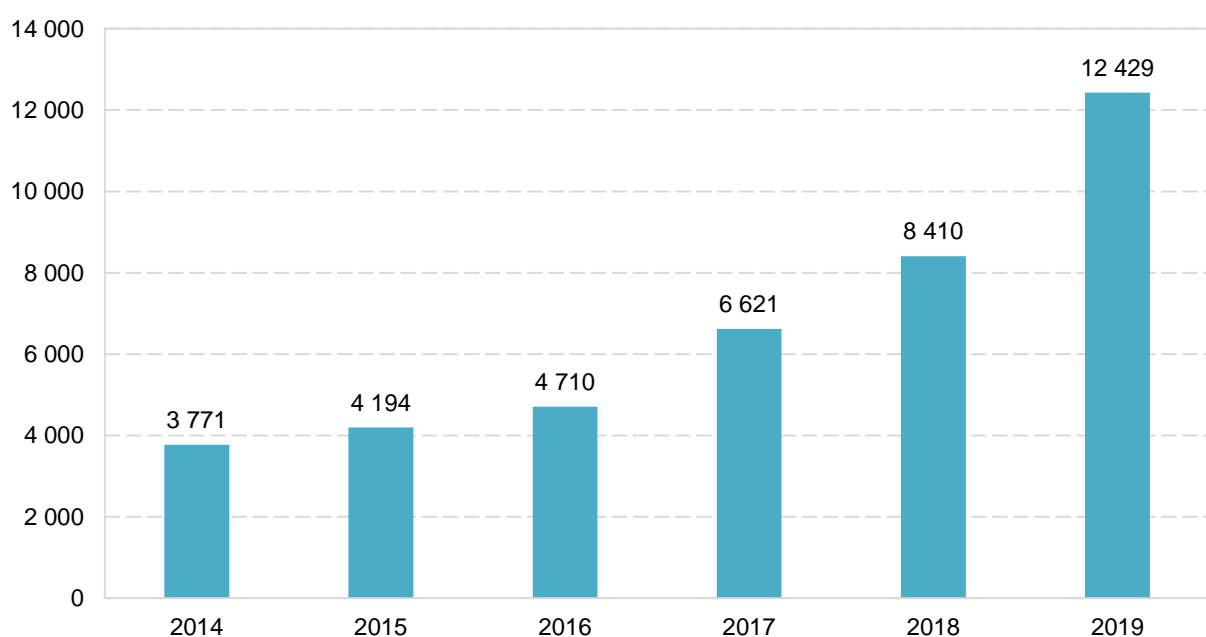
Broj poslovnih subjekata u stranom vlasništvu u Crnoj Gori u 2019. godini iznosio je 12 429, što u odnosu na 2018. godinu predstavlja povećanje od 47,8%.

Najveće učešće poslovnih subjekata u stranom vlasništvu prema zemlji porijekla vlasnika bilo je iz Turske 3 652 odnosno 29,4%, Rusije 2 217 poslovnih subjekata odnosno 17,8%, zatim iz Srbije 1 627 odnosno 13,1% i Ukrajine 711 poslovnih subjekata odnosno 5,7%.

Posmatrajući 2019. godinu, najveći broj poslovnih subjekata u stranom vlasništvu zabilježen je u Podgorici i to 3 806 odnosno 30,6%, Budva 3 655 odnosno 29,4% i Bar 1 467 odnosno 11,8%.

Po sektorima djelatnosti najveće učešće poslovnih subjekata u stranom vlasništvu bilo je u sektorima: *Trgovina na veliko i malo, popravka motornih vozila i motocikala* 23,9%, zatim u sektoru *Stručne, naučne i tehničke djelatnosti* 20,7% i *Građevinarstvo* 14,0%.

**Grafikon 1. Broj poslovnih subjekata u stranom vlasništvu u Crnoj Gori
2014 - 2019. godina**

U tabeli 1. prikazano je procentualno učešće poslovnih subjekata u stranom vlasništvu, posmatrano po opštinama, u ukupnom broju poslovnih subjekata koji se nalaze u stranom vlasništvu.

Tabela 1. Učešće poslovnih subjekata u stranom vlasništvu po opštinama, u %

Opština	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Andrijevića	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Bar	20,1	19,4	17,0	13,6	11,5	11,8
Berane	0,6	0,6	0,6	0,5	0,4	0,3
Bijelo Polje	1,0	0,7	0,8	0,9	0,9	0,8
Budva	23,1	21,8	21,2	20,7	27,4	29,4
Cetinje	0,9	1,0	1,1	0,9	0,7	0,6
Danilovgrad	0,8	0,9	0,8	0,8	0,6	0,6
Gusinje	-	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Herceg Novi	11,3	12,0	11,1	9,2	8,0	8,1
Kolašin	0,4	0,4	0,4	0,4	0,3	0,2
Kotor	4,9	4,8	4,4	4,4	3,7	3,9
Mojkovac	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1
Nikšić	1,5	1,4	1,5	1,5	1,3	1,2
Petnjica	-	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Plav	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Plužine	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pljevlja	0,3	0,3	0,4	0,3	0,3	0,2
Podgorica	23,8	25,8	29,3	35,0	33,4	30,6
Rožaje	0,9	0,9	0,8	0,9	0,8	0,9
Šavnik	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tivat	7,2	7,1	7,2	7,7	7,8	8,2
Tuzi	-	-	-	-	-	0,1
Ulcinj	2,7	2,5	2,9	2,8	2,5	2,7
Žabljak	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Ukupno	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

U tabeli 2. prikazano je procentualno učešće poslovnih subjekata u stranom vlasništvu koji svoju djelatnost obavljaju na teritoriji Crne Gore, posmatrano po zemljama porijekla vlasnika - osnivača (fizičkih i pravnih lica).

Po procentualnom učešću najviše je preduzeća čiji su vlasnici - osnivači porijeklom iz Turske zatim iz Rusije i potom iz Srbije. Ono što se može primijetiti iz navedenog jeste da iz godine u godinu do značajnog procentualnog povećanja dolazi kod preduzeća koja se nalaze u vlasništvu fizičkih i pravnih lica koja su porijeklom iz Turske.

Tabela 2. Učešće poslovnih subjekata u stranom vlasništvu posmatrano prema zemlji porijekla vlasnika

Zemlja	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Austrija	0,5	0,6	0,7	0,9	0,5	0,4
Bosna i Hercegovina	4,8	4,9	5,3	4,7	3,9	3,1
Hrvatska	2,7	2,8	2,7	2,7	2,0	1,7
Italija	4,8	5,2	6,2	5,6	4,6	5,3
Kina	1,4	1,3	1,2	1,1	0,9	1,2
Makedonija	1,6	1,7	1,7	1,7	1,4	1,3
Njemačka	2,1	2,2	2,1	2,0	1,9	2,0
Rusija	38,1	32,0	26,7	20,2	16,4	17,8
SAD	0,8	0,7	0,9	0,6	0,5	0,8
Slovenija	1,7	1,4	1,4	1,7	1,2	0,9
Srbija	17,0	18,7	20,3	19,1	17,5	13,1
Turska	1,5	1,8	3,1	8,7	24,4	29,4
Ukrajina	7,7	10,6	9,0	6,7	5,6	5,7
Velika Britanija	1,4	1,0	1,2	2,1	2,3	1,3

U tabeli 3. prikazano je procentualno učešće poslovnih subjekata u stranom vlasništvu koji svoju djelatnost obavljaju na teritoriji Crne Gore, posmatrano po sektorima djelatnosti.

Tabela 3. Učešće poslovnih subjekata u stranom vlasništvu, posmatrano prema sektorima djelatnosti, 2014 – 2019. godina

Šifra sektora	Naziv sektora	2014	2015	2016	2017	2018	2019
A	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	0,9	0,8	0,9	0,8	0,7	0,9
B	Vađenje ruda i kamena	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2
C	Prerađivačka industrija	5,0	5,0	5,6	5,3	4,7	3,7
D	Snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klim.	0,8	0,5	0,5	0,7	0,5	0,5
E	Snabdijevanje vodom; upravljanje otpadnim vodama, kontrola procesa; uklanjanje otpada i slične aktivnosti	0,4	0,3	0,4	0,5	0,4	0,3
F	Građevinarstvo	14,4	14,3	14,9	14,6	13,8	14,0
G	Trgovina na veliko i trgovina na malo; popravka motornih vozila i motocikala	23,3	22,6	23,5	23,1	22,5	23,9
H	Saobraćaj i skладиštenje	2,6	2,5	2,5	2,8	2,6	2,4
I	Usluge smještaja i ishrane	8,5	8,8	8,9	8,3	8,1	9,0
J	Informisanje i komunikacije	6,1	7,5	6,6	6,7	6,6	5,6
K	Finansijske djelatnosti i djelatnost osiguranja	0,6	0,6	0,7	1,1	1,1	0,6
L	Poslovanje nekretninama	8,8	8,0	7,5	7,5	7,3	7,3
M	Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	14,6	15,3	14,9	16,3	20,8	20,7
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	8,0	7,6	7,0	6,7	6,0	6,2
O	Državna uprava i odbrana; obavezno socijalno osiguranje	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
P	Obrazovanje	0,6	0,6	0,6	0,4	0,5	0,5
Q	Zdravstvena i socijalna zaštita	0,3	0,3	0,2	0,3	0,2	0,2
R	Umjetničke zabavne i rekreativne djelatnosti	2,2	2,4	2,4	2,1	1,8	1,7
S	Ostale uslužne djelatnosti	2,8	2,8	2,8	2,3	2,2	2,3
T	Djelatnost domaćinstava kao poslodavca; djelatnost domaćinstava koja proizvode robu i usluge za sopstvene potrebe	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
U	Djelatnosti eksteritorijalnih organizacija i tijela	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	UKUPNO	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Poslovni subjekat u stranom vlasništvu može se definisati kao subjekat čiji vlasnici (fizička i/ili pravna lica) dolaze iz određene strane zemlje. Ovakve subjekte prepoznavamo prema oznaci porijekla kapitala.

Predmet ove analize su aktivni poslovni subjekti. **Aktivni poslovni subjekti** su oni koji su u posmatranoj godini obavljali određenu privrednu djelatnost, imali zaposlene radnike i ostvarili određeni promet.

Izvori podataka koji su korišćeni za ovu analizu su:

- eksterni izvori (administrativni izvor-Centralni Registar privrednih subjekata - Poreska Uprava)
- interni izvor- Statistički Biznis Registar koji se koristi isključivo u statističke svrhe.

Statistički Biznis Registar je pouzdan izvor podataka o populaciji i demografiji poslovnih subjekata. On služi kao okvir za uzimanje uzoraka za sva istraživanja poslovnih statistika u okviru nacionalnog statističkog sistema, obezbijuje bazu iz koje se uzimaju adresni podaci za slanje upitnika u statističkim istraživanjima, itd. Jedan takav registar se smatra sistemom koji pretvara podatke iz administrativnih izvora u podatke pogodne za statističku upotrebu. Značaj statističkog biznis registra je i u tome da je on ažuran dosije koji sadrži sve statističke jedinice koje su aktivne na teritoriji Crne Gore, koje ostvaruju prihode i koje posjeduju relevantne statističke i administrativne atribute.

Izdaje Uprava za statistiku (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV Proleterske br. 2, telefon (+382) 20 230-811, faks (+382) 20 230-814

Saopštenje pripremio:

mr Marijana POPOVIĆ-RONČEVIĆ

contact@monstat.org
